

บทคัดย่อ

ชื่อภาคนิพนธ์ : ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ได้รับการปฏิรูปที่ดินในจังหวัดปัตตานี :
 ศึกษาเฉพาะกรณี เขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินอำเภอหนองจิก อำเภอยะรัง
 อำเภอมายอ และอำเภอยะนิง

ชื่อผู้เขียน : นายกุลศ พันธ์สุวรรณ

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ได้รับการปฏิรูปที่ดินในจังหวัดปัตตานี : ศึกษาเฉพาะกรณีเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินอำเภอหนองจิก อำเภอยะรัง อำเภอมายอ และอำเภอยะนิง มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ได้รับการปฏิรูปที่ดินในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินจังหวัดปัตตานี ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ได้รับการปฏิรูปที่ดินในจังหวัดปัตตานีและศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะนำมาเป็นแนวทางพัฒนาความพึงพอใจของเกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัดปัตตานีต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นเกษตรกรที่ถือครองที่ดิน และได้รับเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. 4-01 ในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินป่าสงวนแห่งชาติอำเภอหนองจิก อำเภอยะรัง อำเภอมายอและอำเภอยะนิงจังหวัดปัตตานีจำนวน 181 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-Test และ F – Test

ผลการศึกษาพบว่า

1. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 65.7 อายุ 51 ปีขึ้นไปร้อยละ 30.5 การศึกษาส่วนใหญ่ระดับประถมศึกษาร้อยละ 77.4 เกือบทั้งหมดเป็นผู้สมรสแล้ว ร้อยละ 89.5 มีสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 4 – 5 คนร้อยละ 56.9 รายได้ส่วนใหญ่ปีละ 10,000 – 30,000 บาทร้อยละ 73.9 ถือครองที่ดินจำนวน 10 ไร่ขึ้นไปร้อยละ 50.3
2. เกษตรกรมีความพึงพอใจในการปฏิรูปที่ดินโดยภาพรวมในระดับพอใจค่อนข้างมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยพบว่า เกษตรกรมีความพอใจค่อนข้างมากด้านการให้บริการของเจ้าหน้าที่ในการปฏิรูปที่ดิน ด้านการพัฒนารั้วพื้นฐานและการส่ง

เสริมการผลิตและด้านลักษณะที่ดินที่นำมาจัดให้เกษตรกร แต่เกษตรกรมีความพอใจค่อนข้างน้อยด้านการโอนสิทธิหรือรับมรดกที่ดิน ด้านขนาดที่ดินที่เกษตรกรมีสิทธิถือครองและด้านคุณสมบัติของเกษตรกรที่มีสิทธิได้รับที่ดิน

3. ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้ได้รับการปฏิรูปที่ดินในจังหวัดปัตตานีคือ ระดับการศึกษาและจำนวนที่ดินที่ถือครอง ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของเกษตรกรคือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและรายได้ต่อปี

4. จากการศึกษาความพึงพอใจของเกษตรกรในแต่ละด้านพบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจค่อนข้างน้อย 3 ด้าน คือ ด้านการโอนสิทธิหรือรับมรดกที่ดิน ด้านขนาดที่ดินที่เกษตรกรมีสิทธิถือครองและด้านคุณสมบัติของเกษตรกรที่มีสิทธิได้รับที่ดิน ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะดังนี้

4.1 ด้านการโอนสิทธิหรือรับมรดกที่ดิน ควรแก้ไขระเบียบให้มีการโอนสิทธิหรือรับมรดกให้ผู้อื่นได้ไม่จำกัดเฉพาะทายาทหรือเกษตรกร แต่ผู้รับสิทธิจะต้องใช้ที่ดินทำการเกษตรเท่านั้น เป็นการควบคุมพื้นที่ไม่ใช่ควบคุมบุคคล

4.2 ด้านขนาดที่ดินที่เกษตรกรมีสิทธิถือครอง จะจำกัดจำนวนที่ดินถือครองอย่างเดียวไม่ได้ ต้องคำนึงถึงองค์ประกอบอื่นด้วย เช่น ความมานะพยายาม สภาพที่ดินและประเภทพืชหรือสัตว์ที่ให้ผลผลิตด้วย

4.3 ด้านคุณสมบัติของเกษตรกรที่มีสิทธิได้รับที่ดิน จะจัดที่ดินให้ผู้มีอาชีพหลักทำการเกษตรอย่างเดียวไม่ได้ ต้องจัดที่ดินให้ผู้อื่นที่ไม่ใช่ข้าราชการและประสงคทำการเกษตรด้วย เพราะในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน จะต้องประกอบอาชีพหลายอย่างจึงจะมีรายได้พอเลี้ยงครอบครัว